

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1835. 31. Januar.

5ta lappa.

Taunas sinnas.

No Pehterburges. Nu jau no wisseem gubbermenteeem sinnas irr anahkuschas, kà tur pa wissu isgahjuschu gaddu labbiba effoht isdewusees. Wissleelaka svehtiba irr bijusi Woronesches gubbermenti, jo tur plauschana isdewe mairak, ne kà Breis tik dauds, zik bija isfehts. Pusslihdsigi laimejahs Wolhniess, Orelles un Kursemmes gubbermenti, jo tur tik 4 woi 5fahrtigi dabbuja atpakkat, ko bija issehjuschi. Wissplaktaki isdewahs pa Witepskes, Vladimires un Smolenskes gubbermenti, jo tur plahwums tik weenfahrtigi bija leelaks pahr sehjumu. Wassaraji pa Witepskes gubbermenti drihs ne isdewe tik, zik bija isfehts, bet ruddens sehja auglojahs 3fahrtigi.

Ne tikween pa Wahzsenimi un zittahm sweschahm pasaules massahm taggad taisa zuukuri no runkel-rahzineem; arri jau fenn pa Kreewu semmi, wissplaktaki Tuhlas gubbermenti, fahze us scho paschu darbu dohtees, un taggad jau irr wairak ne kà 100 tahdas pabrikes pa wissu muhsu Keisera walsti. Irraid kungs Kreewu semmè, kam wahrds Dahwidow, un kas jau 12 gaddus puhlejahs, scho zuukuri jo deenas jo labbaki taisiht, tas jau fenn to gudribu panahze, kà no 100 mahrzineem rahzinu warr isdabbuht 6 mahrzinus zuukura; un luht! pee schi darba dahrgi maschihni winnam pawissam naw; winnam tik weens pats schkuhnis ar filtu istabu, daschi katli, lahdes, kahstawas, feeti un tahs mahlu pormes; bet zittus rihkus pee winna ne mas ne atrohn. — Pa Tuhlas gubbermenti dascheem muischneekem tahdas pabrikes irr, un turpatt arri irr leelmahte, us kureas muischu jau katrs semneeks scho darbu proht. — Nu tad gan arri muhsu laudim ne buhs gruhti, to ismahzitees.

No Rihges. Pehrñā gaddā 41mā lappā jums stahstijam, ka te September mehnesi nabbagam faimneekam behrns no 10 gaddeem pasudde. Preesk

seemas swescheem behdig i wezzaki winnu dabbuja atpakkat; palzei winnu wedde mahjās un behrns stahstija: "Kaimini winnam zittkahrt effoht eerunnajuschi, ka pee swescheem labbaki effoht, ne kā mahjās; tapehz weenreis pats gribbejis luh-koht, woi arri teess un, no Sakku-fallas nahzis, labbu gabbalu effoht gahjis pa Jelgawas leelzettu, kamehr semneeks, garram braukdams, winnu effoht prassi-jis, woi ne patihk lihds braukt. Un raug! effoht brihnum' leelu gaifa gabbalu ar winnu brauzis, un beidsoht semneeks, winnu atkal laidis zellā, brauzis proh-jam. Tad atkal zitti laudis effoht nahkuschi, winnu isklausinajuschi, schurp un turp wedduschi, eeksch frohgeem un preeskch teefahm, us Jelgawu un Bausku un taggad atkal pee wezzakeem mahjās, kur gan labbaki effoht, ne kā pee swescheem." — Mahte, gan leelā preekā preezajahs, sawu pasudduschu behrnu dabbujusi at-pakkat, bet kā gauschi wianai arri bija schehl, ka no behrna wallodas ihstenu tulku ne warreja isdabbuht un behrns no utrehm drihs jau bija apehsts.

Rihgā nomirre tai 20. Dezbr. 1834 kahda Majohra gaspascha, 90 gaddus wezza. Sawadi bija winnas dsihwibas likteni. Diwi desmit un diwi gad-dus wezza ta eegahje laulibā, bet jau pehz 4 gaddeem nomirre winnas laulibas draugs. No 2 behrneem tai palikke weena weeniga meitina un patti wahja un neweffela buhdama winna ne zerreja ilgi dsihwoht. Bet Deewos eeksch wahjeem warren leels rahdahs! Aftahsta Mojohra atraitne dsihwoja wehl 64 gaddus sawā atraitnibā un redseja no sawas weenigas meitas leelu skaitlu pehnahfamu, prohti 6 meitas-meitas un 6 meitas-dehlus. No scheem atkal peedsimme 11 dehli un 16 meitas; no scheem meitas behrnu behrneem 3 meitas un 1 dehls eegahje laulibā un wezza zilts mahte arri no scheem wehl redseja 4 behrus. Tā winna dsihwoja lihds peektam augumam. Winna bija prahliga un deerabihjiga gaspascha, kohti zeenita un mihlohta no wisseem sawem behrnu behrneem — un mihloja sawus pehnahfamus ar karstu mahtes-mihlestibu. Wezzumā, kad win-nas meefas jau palikke wahjas, tad winnas gars tomehr wehl bija stiprs un spirgts un winnas firds wehl pildita ar mihlestibu. L.....g.

No Calenderu semmes. Stahsta, ka Londonē ne fenn atkal jauns uggun-s-maschi hnts effoht taifights: tahds, ar ko itt ahtri un labbi warreschoht semmi apstra hdaht. Kad winnu weddoht laukā un tur tik weenu paschu reisi leekoht apgreestees, tad jau pats tahdu semmes gabbalu no 10—12 pehdahm plattumā neween effoht usarris, bet arri wehl lihdsinajis, apsehjis un ejjesis. — To ehrmu labprahf gribbetu redseht.

• Stahsts no ta masa Pehtera.

Sprautschu-semme bija nabbags puifens, ko tikkai "masu Pehteri" nosauze. Winna wezzaki jaw bij nomirruschi, un neweens bija, kas pahr winnu gahdaja un winnu mahzija; tadeht winsch sawu maisti preekch zittu durwim samekleja. Oseedah t winsch smukki mahzeja, un tad winsch retti tuksch no kahdahm durwim gahje nohst. Bet winnam bija tas sawads eeraddums, ka winnam weenumehe tas wahrds muttē stahweja: "Tas nahk no augfchenes." Prohti: tehws pee paschas mirschanas winnam bija saffijis: "Mans mihlais dehls! tu paleez"

taggad weens pats pakkat, un tew schai pafaulē dands gaddisees, kas tew ne pafauks; bet dohma tikai arweenu: Wiss nahk no augshenes, tad tew weegli buhs, wiffas behdas panest.“ To masais Pehteris wehrā bija nehmis, un fa scho wahrdū ne aismirstu, winsch to tik stipri fazzijs, ka arween dsirdeht warreja: “Tas nahk no augshenes.“ Kad winsch pee kahda lohga klaudsinaja, un tad winnam lifke eekschā nahkt, un prassija, ko gribboht? tad atbildeja: “Weenu dahwanian tam masam Pehteram!“ woi kad ahrā dseedaja kahdu perschu, prohti;

Weenu dahwanu tam masam Pehtram,

Kas eet bes zeppures un kurpehm

Us debbesi, us farwu tehwa-semm:

Nekahdas mantas pafaulē irr tam.

Tad jaw tuhlin sinnaja, kas effoht ahrā, un nesse winnam kaut ko pee lohga jeb preefsch durwim. Bet par katru dahwanu winsch patize ar teem wahrdeem: “Es pateizu; tas nahk no augshenes.“ Un kad winsch prahligaks tappe, tad winsch to eeredseja, ka tee grehki newarroht wiss no Deewa nahkt,— un lai tas mihlais Deews aridsan muhs no tahdahm besdeewigahm dohmahm pafarga,— bet ka tomehr warroht tizzeht, kad tas mihlais Deews to pafauli waldoht, tad gan warroht pee wissa, kas noteek, fazziht: “tas nahk no augshenes.“ To nessinam, woi tas teesa irr, ka winsch tā dohmajis; bet tik dands sinnam, ka winnam pee tahdas tizzibas un palauschanas irr labbi klahjees. Jo kad winsch weenreis zaur pilsfehtu gahje, tad zehlahs breefniaga wehtra, un winnam kritte keegelis no jumta us plezzeem, kas winnu pee semmies zweede. Winna pirmais wahrds bija: “tas nahk no augshenes.“ Tee laudis issmehje winnu, un dohmaja: winsch laikam prahligs ne effoht; jo tas jaw effoht sinnams, ka keegeli no augshas no-friht, un ne no appakshas us augschu; bet winni ne sapratte, kā winsch to dohmaja. Un redsi weenu minuti pehz tam, nokahwe tapatti wehtra us tafs pafshas eelas jumtu semmē, kusch trihs zilwekus tuhlin nosritte. Buhtu nu tas masais prohjam gahjis, tad buhtu winsch tai paschā azzumirkli tāt weetā nahjis, kur tas jumts nokritte, un buhtu nosists tappis. Tadeht patee si no augshenes nahje, ka tas keegelis us winnu kritte; ne tikai no jumta ween, bet wehl augstaki no debbes semmē. Zittureis bij winnam no kahda augsta funga grahmata us pilsfehtu janess, un tas winnam pawehleja gauschi ahtri steigtees. Us zettu bij winnam par weenu uhdens-pitnu grahwii jalezz; bet grahwis bija pahre-platts: masais Pehteris eekritte un gandrihs nosliike. Grahmata paliske eeksch duhnahm, un winnas newarreja wairs atraast. Kad nu masais Pehteris atkal bija uszehlees, fazzijs winsch: “tas nahk no augshenes.“ Nu gahje winsch atpakkat un stahslija farwu nelaimi fungam. Tas paliske par to gauschi dusmigs, un isdfinne winnu ar pahtagu ahrā. Kad nu masais Pehteris bij ahrā isgahjis, fazzijs winsch: “tas nahk no augshenes.“ Ohtru deenu lifke winnu tas pats funga pee fewis nahkt, un fazzijs us winnu: “Klaufes! schē tewo irr diwi dukati par to, ka tu uhdenni effi eekritis. Kad ta grahmata riktigi tāt weetā buhtu nahkuhi, tad es gauschi nelaimigs buhtu. Jo ta leeta drihs irr pahrgrohssees.“ — Wehl wairak warretu no masa Pehtera stahsliht, bet lai nu ar scho jaw peeteek.

Kad wiasch jaw bija leels Pehteris, — bet winnu arweenu wehl fauze masu Pehteri, — nahze baggats Enlanderis, tas dsirdeja no winna, un likke winnu pee se-wis fault, winnam kahdu dahanu doht gribbedams. Kad Pehteris pee winna nahze, prassija winnu Enlanderis: "Ko tu dohma, Pehteri! kapehz esmu es tewi pee man lizzis nahkt?" Pehteris atbildeja: "tas nahk no augschenes." Tas patikke tam Enlanderanu, winsch tuhlin bij nodohmajis, un fazzija us Pehteri: "Lai tawa taisniba paleef, es gribbu tewi par fallaini paturreht, un tew buhs labbi klahtees. Woi gribbi, to usnemtees?" "Tas nahk no augschenes," — fazzija Pehteris, — "kapehz tad man to nebij usnemtees?" Tä nehme winnu baggats Enlanderis ar fewim lihds. Tas bija wiſſeem tai pilſehtā, kur winsch dſhwoja, schehl, ka winsch wairs preefsch winnu lohgeem negahje faru finuku perſchu dſeedaht. Bet ta ubbagofchana bija winnam paſcham jau apnikkuſi; mahzijees winsch neko nebija, tadeht winni arridsan atkal preezajahs un winnam no firds to wehleja, ka nu winnam weeta bija. — Ilgi pehz tam tappe dsirdehts, ka tas baggats kungs, kad winsch mirris, masam Pehtram pulka mantas effohe atſahjis, un ka winsch kā turrigs wihrs eekſch Birmingham pilſehtas dſhwojoh; bet wehl winsch pee wiſſa, kas noteek, sakkoht: "Tas nahk no augſchenes."

P.—p—

Scho ſtahstu laſſijis, katrs kriſtigs zilweks gan fazzijs: teefcham! wiſſa, kas ween mums noteek, nahk no Deewa; jo winsch mums to peefuhta, lai mehs jo deenas jo karſtaki winnu mihlojam, winnam ustizjam un paklaufam. Bet tas ne warr patik Deewam, ka zilweks eeraddinajahs tahdus ſwehtus wahrdus, kā ſchee: "tas nahk no augſchenes, weenā gabbalā mutte nemt, jo winsch mums arri irr aisleidis, ka mums ne buhs winna, ta Kunga, wahrdu neleetigi jeb welci wallaht. — Ulli to mehs wiſſi gan labbi ſinnam, ka ne iſkatrs, kas us Jesu ſakka: Kungs! Kungs! eeees debbefu-walſibā, un ka gudrs zilweks no teem labbeem un ſwehtem wahrdem, kas zittam ſtahw mutte, aplam ne liks peewiltees, jo irr pawehlehts, fargatees un zilwekus labbaki pasiht pee winnu augſeem. — Un beidoht pahr to deedeleschanu mums wehl ja-fakka tä: Deews, ſchehligajs, paſargi leelus, paſargi masus, ka jel ne dohdahs us to; bet lai katrs ar prahtu to mahzibu apdohma, ko Sihraks (40, 32.) dohd, rafſidams: "Kas kaunu neproht, eekſch ta muttes irr deedeleschanas-maife gan gahrda, bet pehz deg ugguns winna wehderā."

Imas lauſiſch an aſ atſlehg a.

Pa pirmu kahrtu jeb reiſi noleez' preefschā diwus gabbalus weenu ohtram wirſū un tad diwus weenu ohtram blaſkam; ohträ kahrtä leež' papreefsch weenu, tad diwus kohpā un atkal weenu; pa treſchu nahk diwi pa weenu un tad diwi kohpā, un raug' — tä tew trihs reiſes jeb kahrtes tapatt garkumā kā plattumā buhs un katrä reiſe gullehs riktig iſchetri gabbali.

Brihw drikkelt. Mo juhmallas-gubbernementu augſtas waldifchanas puſſes:

Dr. C. E. Napierſky.